

Je jedno, jak tomu říkají. Příště to můžete být vy. Markéta Šichtařová řála s „válečnou daní“ do živého

- CZ24 News | 15. srpna 2022

ČESKO: Zásadový přístup ministra financí Zbyňka Stanjury, který odmítá sektorovou daň, ale plánuje zavést válečnou, není v podstatě nic jiného než částečná „konfiskace zisku“, který vláda svévolně označí za nadměrný. „Válečná daň zní uším veřejnosti lépe než sektorová daň nebo daň z nadměrných zisků. Už tady je zjevné, že je to tak trochu manipulace s veřejným míněním,“ říká pro ParlamentníListy.cz Markéta Šichtařová. Za úplně absurdní pak považuje vyhlášku Ministerstva průmyslu a obchodu, podle níž se má o pět stupňů snížit teplota na operačních sálech, kde leží pacienti v ohrožení života.

Meziroční inflace v Česku sice v červenci potřinácté za sebou zrychlila, ale růst o 17,5 procenta byl nižší, než analytici převážně očekávali. Předtím se dokonce objevovaly spekulace, že se v dohledné době můžeme stát v rámci EU zemí s úplně největším zdražováním, když před námi už jsou jen Estonsko, Litva a Lotyšsko s inflací mezi 19 a 21 procenty. Má být červencový výsledek známkou toho, že to tempo směrem k 20 procentům nebo i přes ně může začít opadávat?

Když pročítáte tyto zprávy, možná vás to neudeří do očí hned napoprvé, ale nakonec si všimnete jemného posunu rétoriky. Už se nemluví o tom, jak bude na různých místech světa akcelarovat tempo růstu inflace. Spíš se mluví o tom, že inflace sice mnohde stále roste, ale roste stále pomalejším tempem, zatímco dosud inflace rostla zrychlujícím tempem. A v některých zemích už dokonce inflace klesá.

Je to drobný posun naznačující, že vrchol inflace je z globálního pohledu dosud před námi, ale už není daleko. Oblastí, kde ke zlomu a dosažení vrcholu inflace nejspíš dojde naposledy, je Evropa. Evropa čelí víc než jiné oblasti jistým sebedestruktivním náladám – zejména se uzavírá před značnou částí surovin a energií, což cenu těch zbývajících dál žene výš. Celkově je ale průběh inflace celkem optimistická zpráva.

Víme, že přichází recese. A teď nechme stranou, že jsme si ji sami vyvolali chybnou hospodářskou politikou. A recese ještě víc podlomí spotřebitelskou poptávku. Tato složka inflace tedy bude pohasínat, inflace se přehoupne přes svůj vrchol. Ale další složky inflace minimálně v Evropě zůstanou dál v platnosti. Proto inflace klesne, ale přesto zůstane vysoko nad dlouhodobým průměrem.

„Jsem proti sektorové dani, tedy kdy se na nějaký sektor uvalí dodatečná daň,“ drží se předvolebních slibů ODS i svých pravicových zásad ministr financí Zbyněk Stanjura. Dá se mu proto odpustit, že zvažuje zavedení něčeho, co by nazval válečnou daní, kdy mají firmy mimořádné zisky nikoliv kvůli lepším službám, produktům či více zákazníkům, ale z důvodu vnějších okolností, takže to není sektorová daň, jak tvrdí?

Je to marketingový název pro to, čemu se v zahraničí říká „windfall tax“, případně daň z nadměrných zisků. Má to asociovat, že jsme ve válce (ve které my mimochodem jako ČR nejsme), proto válečná daň. Tedy měli bychom se uskromnit a kvůli válce něco zvládnout. Válečná daň zní uším veřejnosti lépe než sektorová daň nebo daň z nadměrných zisků. Už tady na počátku je zjevné, že je to tak

trochu manipulace s veřejným míněním. Tak jak se zatím o dani mluví, s největší pravděpodobností by to byla vlastně klasická takzvaná daň z nadměrných zisků, tedy platily by ji nejspíš banky, energetické společnosti, možná i někdo další.

Budme upřímní: V podstatě to není nic jiného než částečná „konfiskace zisku“, který vláda svévolně označí za nadměrný. Tato nadměrnost by se měla měřit tím, že nadměrné je vše, co přesahuje průměrný zisk za posledních 5 let. Jenomže když vezmeme v úvahu, že jsme tady měli pandemické roky, kdy zisk firem byl vše, jen ne normální, stabilní, předvídatelný či ovlivnitelný vlastní pílí, pak je to krutě nespravedlivé kritérium, které otevírá Pandořinu skříňku. Dláždí si cestu k tomu, aby se příště do hledáčku vlády dostal prakticky kdokoliv. Lze třeba říci: „Koukejte na hospodské! Během pandemie byli ve ztrátě, protože museli restaurace zavřít, teď mají nadměrný zisk, tak jim ho vezmeme, protože jsme ve válce!“

Zdá se vám to jako extrém? Jistě že je! Ale tady přeci není vůbec žádný ideologický rozdíl mezi tím ukázat na jednoho, nebo druhého! Není to ani poprvé, ani naposledy, co stát zneužil nějaké situace k manipulaci veřejného mínění tak, aby posílil státní sektor, víc vyždímal soukromý sektor, víc zvýšil daně, víc přerozdělil od soukromého sektoru směrem ke státním úředníkům. Posouvá to vnímání normality, je to v podstatě typická salámová metoda. A pokud to připustíme, nikdo si nemůže být jistý, že není příští na řadě.

To další člen vlády, předseda pirátů Ivan Bartoš, by se nezdíral na energetické firmy sektorovou daň uvalit, ale u bank a pojišťoven vidí možnost jít do dlouhodobých projektů a zainvestovat třeba do výstavby nájemného bydlení. Co této variantě vázání soukromého kapitálu do projektu se státem a řešení problémů společnosti pomocí soukromého segmentu říkáte? A proč zrovna investice do výstavby nájemního bydlení? Nebyla by to pomoc jen úzkému okruhu lidí?

Je úplně jedno, do jakého kabátu sektorovou daň oblékneme. Je jedno, jestli řekneme, že X procent ze zisku musí banka odvést státu a jmenuje se to windfall tax, nebo stejné X pojmenujeme jako válečná daň, anebo řekneme, že opět stejné X musí banka proinvestovat na nájemním bydlení. Ve všech případech se jedná o svévolnou konfiskaci zisku na základě svévolně definovaných kritérií.

Podívejte, veřejnost nemá banky ráda, jsou pro ni symbolem „bohatých chamtivých kapitalistů“. Stejně tak veřejnost nemá ráda, když někdo má vysoký zisk. Zisk je opět symbolem chamtivosti, o zisk by se měli podle názoru mnoha lidí ti, kdo zisku dosahují, rozdělit s chudými. Každý, kdo dosahuje zisku, by měl být podle mínění značné části lid dobrovolně takovým Robinem Hoodem. A politici si tohle nastavení veřejnosti velmi dobře uvědomují. A tak jej zneužívají a využívají. Dají to dohromady – použijí obrat „nadměrný zisk bank v době války“ – a je z toho dokonalý koktejl cílící perfektně na emoce. Co slovo, to zásah do emocí. A lidé už nad tím nepřemýšlejí a tleskají, protože se jim to emocionálně líbí, ale neuvědomují si, že tím dávají do běhu strašně nebezpečnou hru!

V 50. letech byli symbolem chamtivců kulaci, později „američtí imperialisté“, dneska banky, brzy třeba majitelé aut. Je jedno, kam ideolog upře svůj zrak. Vždy jedná podle jednoduché logiky: vzít lidem radost ze života, vzbudit v nich pocit viny, vytvořit oběť, na ni směřovat veřejnou zlobu. Vždy stejné schéma. A je nutné uvědomit si, že příště se může znelíbit kdokoliv z nás na základě jakéhokoliv svévolně zvoleného kritéria. Právo je jen jedno. Právo nelze ohýbat podle toho, koho veřejnost nemá ráda.

Ministerstvo průmyslu a obchodu se disciplinovaně postavilo k vyhlášenému cíli Evropské komise snížit spotřebu plynu v členských zemích o 15 procent. Proto připravilo vyhlášku, v níž stanovuje teploty pro jednotlivé druhy budov a místností. V centrálně vytápěných obývacích pokojích nebo kancelářích se má teplota snížit na 18, ve školních učebnách na

19 stupňů. V nemocničních pokojích má klesnout z 22 na 20 stupňů, v ordinacích z 24 na 20, na operačních sálech na 20 místo nynějších 25 stupňů. Sice se hned ozval Svaz pacientů s výzvou k udržení 22 stupňů v lůžkových zdravotnických zařízeních, ale i tak není obdivuhodné, jak rychle úředníci vykoumali a od boku vypálili postačující výše teplot a vtělili je do vyhlášky?

Je to vskutku jak absurdní drama hodné největších dramatiků! Schválně, kolik myslíte, že máme v republice operačních sálů? Desítky tisíc? Tisíce? Nenechte se vysmát! To číslo je řádově menší. Kolik z nich jsou sály, kde se uspává? Už se dostáváme do směšných čísel. A my z těchto „pár“ sálů, kde musíme mít nejmodernější techniku, máme neskutečně přísné hygienické limity, vše spadá pod technickou inspekci ČR a tak dál a dál..., zkrátka my z těchto „pár“ moderních místností budeme dělat makroekonomický problém a stanovovat teplotu, když pacient je na těchto sálech v ohrožení života?! Uvědomujete si tu absurdnost?

Skutečného šetření je možno dosáhnout jediným způsobem. Nikoliv nařízením, nkoliv regulaci, ale tím, že lidé a firmy budou mít ekonomický motiv šetřit. To znamená, budou muset plyn zaplatit tak, jak je, bez dotace. Teprve pak dosáhne šetření maxima. Ale dotovat spotřebu, tedy nedat ekonomický motiv, a místo toho použít nařízení – to nemá šanci na fungování.

Od srpna měla i v Česku platit směrnice Evropského parlamentu o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem (work-life balance), podle níž by si rodiče dítěte do jeho osmi let mohli vybrat dva měsíce placeného volna navíc. Koalice se ale nemůže shodnout na parametrech. Například v jaké podobě bude možné volno čerpat, jestli třeba jeden týden každý rok po dobu osmi let, ani na tom, zda by náklady nesl stát, nebo zaměstnavatel. Vzhledem k tomu, že za nezavedení směrnice hrozí Česku vysoké sankce, proč nezvolit nejjednodušší cestu a nechat způsob čerpání na rodičích a náklady na státu, protože to je ve prospěch jeho budoucího daňového poplatníka? Nebo jak jinak?

Jak jinak? Je to jednoduché. Já jako zaměstnavatel už nejspíš nikdy nezaměstnám nikoho s dítětem do osmi let. Protože kdybych to udělala, udělala bych ze sebe pitomce. Zaměstnala bych někoho, kdo se mi nevyplatí – ne svou vlastní vinou, ale vinou směrnice, která se tváří jako sociální. Takže, milí rodiče, sarkasticky vám gratuluji k vaší výhře dovolené navíc a zvýšení pravděpodobnosti, že vaše dítě bude dítětem nezaměstnaných a nezaměstnatelných rodičů, bravo, naše milá antisociální EU.

Takže jak jinak? Prostě se na tu směrnici vybodnout. Ublížíje lidem.

Před čtyřmi lety byla Praha napadena piráty. Jeden z nich Zdeněk Hřib se stal primátorem, jenž umožnil vzestup cyklofanatiků. Tím zdůvodňuje nová strana Motoristé sobě svůj vznik, který ohlásila měsíc a půl před komunálními volbami. Našly by se nějaké motoristům podobné skupiny obyvatelstva, jejichž zájmy by bylo třeba hájit i na celostátní úrovni až tak, že by především na jejich obraně ta politická strana byla založena?

Jasně, takových skupin je! Majitelé spalovacích motorů. Majitelé investičních nemovitostí, kterým hrozí vyšší daně. Neočkovaní. Pacienti, kteří se nemohou dovolat peněz na svou léčbu, protože peníze byly proočkovány a protestovány.

Živnostníci. Podnikatelé. Vlastně každý plátce daně... Když si uvědomíme, že každý výdaj, který stát někomu „věnuje“, musí nejdřív někomu jinému sebrat, najednou to všechno vidíme v jiném světle. Co takhle třeba chránit všechny občany, kterým inflace žere 17,5 procenta ročně z úspor, před politiky, kteří nás zadlužili, a tím tuto inflaci umožnili? Kam stát stoupne, tam deset let tráva neroste.

Zdroj: Parlamentní listy